

18 /9/2019

Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντικού Καθαρισμού των ακτών

ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ – ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΤΣΙΓΑΡΑ

ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Όπως είναι γνωστό, η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία ζητά από την πολιτεία την απαγόρευση του καπνίσματος σε πάρκα, παραλίες και χώρους άθλησης, κατ' αντιστοιχία και πρακτική που άρχισε να εφαρμόζεται σταδιακά σε πολλές χώρες στην Ευρώπη με τελευταίο το Παρίσι, γι' αυτό κάποιος διοργάνωσε ψηφοφορία στο Facebook : Συμφωνείτε να απαγορευτεί το κάπνισμα σε πάρκα και άλλους ανοιχτούς χώρους; Αυτός που αναφέρεται στο παραπάνω ερώτημα θεωρεί ότι οι δράσεις της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, απαιτούν συναινετικές διαδικασίες για να υιοθετηθούν.

Στο facebook επίσης σχολιάστηκε ποικιλότητα η τοποθέτηση καλαίσθητων πινακίδων από δημοτικές αρχές νοτίων κυρίως προαστίων και άλλων περιοχών της Αττικής, ενώ μας έχουν αιφνιδιάσει παρόμοιες αναγγελίες από δημοτικές αρχές και άλλων περιοχών της χώρας που πρωτοστατούν με αντικαπνιστικά δρώμενα. Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία πρωτοτυπεί θετικά με προτάσεις και δράσεις που αφορούν την προστασία της δημόσιας υγείας στα πλαίσια των σκοπών και των στόχων της, με προτεραιότητα την ενημέρωση του γενικού πληθυσμού και της μαθητιώσας κυρίως νεολαίας, την ειδική εκπαίδευση των λειτουργών υγείας, μαζί με τα πανελλαδικά προγράμματά της, που αφορούν την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση των πιο γνωστών νεοπλασμάτων της γυναίκας και του άνδρα κ.α. δράσεις ευαισθητοποίησης όλων μας.

Όμως αρκετοί συμπολίτες μας απολαμβάνουν ακόμα καλοκαιρινές διακοπές στη θάλασσα, η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία απευθύνει έκκληση σε όσους εξακολουθούν να καπνίζουν να αποφεύγουν τη συνήθεια τους όταν πάνε για μπάνιο (δεν είναι τόσο δύσκολο όσο φαντάζονται), αλλά αν αυτό δεν είναι εφικτό τουλάχιστο να μην σβήνουν, αφήνουν ή πετούν τα αποτσίγαρα τους στις παραλίες. Πέρα από τον υγειονομικό κίνδυνο που συνιστούν οι γόπες (ιδίως για τα μικρά παιδιά) αποτελούν μία τεράστια πηγή μόλυνσης των θαλασσών από μικροϊνες πλαστικού (καθώς το φίλτρο είναι πλαστικό που δεν εξαφανίζεται), αλλά και διάχυσης των τοξικών συστατικών που περιέχουν τα επεξεργασμένα φύλλα καπνού του τσιγάρου.

Σε ό,τι αφορά την χώρα μας, οι καπνιστές απορρίπτουν ετησίως στο περιβάλλον της **πάνω από 2.650 τόνους αποτσίγαρα**, επιφέροντας δυσθεώρατη επιβάρυνση του, αλλά και στη δημόσια υγεία.

Οι δραματικοί αριθμοί για την «εγκληματική συμπεριφορά» των Ελλήνων που «απολαμβάνουν το τσιγαράκι τους» τόσο σε κλειστούς και υπαίθριους χώρους όσο και στις παραλίες και μετά το πετούν στην άμμο ή στα βότσαλα καταδεικνύουν πως **οι γόπες είναι το συχνότερο «σκουπίδι» σ' αυτές, αντιπροσωπεύοντας το 38,3% του συνόλου των απορριμμάτων που συλλέγονται κάθε χρόνο.**

Υπενθυμίζεται ότι στις γόπες που πετιούνται στο ύπαιθρο από καπνιστές **αποδίδονται περίπου 1.431 μικρές και μεγάλες πυρκαγιές** που αποτεφρώνουν δασικές και άλλες εκτάσεις της ελληνικής επικράτειας.

Χαρακτηριστικό είναι πως **περίπου 19% έως 38% των συνολικών απορριμμάτων που συλλέγονται παγκοσμίως κατά τη διάρκεια του καθαρισμού των ακτών κάθε χρόνο είναι αποτσίγαρα.** Στοιχεία από την πόλη του Σαν Φρανσίσκο δείχνουν πως **από τα απορρίμματα των δρόμων το 24,6% αφορά απορρίμματα που σχετίζονται με το τσιγάρο,** δηλαδή αποτσίγαρα, περιτυλίγματα και κουτιά τσιγάρων κ.α σκουπίδια. Περιτυλίγματα από πακέτα τσιγάρων βρέθηκαν στο εσωτερικό μιας μέδουσας στη μεσόγειο, ενώ σε άλλη παράλληλη έρευνα ανασύρθηκαν πλαστικές σακούλες από μεγάλο ωκεάνιο βάθος. Προ ημερών είδαμε στο facebook από ένα μεγάλο ψαρί, ο ψαράς αφαίρεσε δύο μεγάλες πλαστικές σακούλες με απορρίμματα.

«Πέρα από το αντιαισθητικό θέαμα, τα φίλτρα των τσιγάρων και τα άλλα πλαστικά απορρίμματα χρειάζονται γενιές και γενιές για να αποδομηθούν πλήρως. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, το πρόβλημα είναι έντονο. Τα αποτσίγαρα ευθύνονται για δηλητηριάσεις μικρών παιδιών, ζώων και πουλιών αλλά και για τη μόλυνση του περιβάλλοντος (ιδίως των υδάτων), εξαιτίας των τοξικών ουσιών που απελευθερώνονται κατά την αποδόμησή τους».

Ευτυχώς που τα αποτσίγαρα έχουν πικρή γεύση και αυτό μπορεί να μειώσει την πρόσληψη μίας αυξημένης ποσότητας νικοτίνης. Παρόλα αυτά επειδή τα παιδιά εξερευνούν το περιβάλλον τους με στοματική επαφή ή με τη μίμηση των ενηλίκων ο κίνδυνος δηλητηρίασης τους, όπως δείχνουν και οι σχετικές μελέτες, είναι υπαρκτός.

Οι αναφορές για δηλητηριάσεις παιδιών μικρής ηλικίας που μάσησαν ή κατάπιαν αποτσίγαρα πεταμένα σε ελεύθερους χώρους είναι αρκετές, σε πολλές δε απ' αυτές τις περιπτώσεις χρειάστηκε νοσηλεία.

Αλλά, όπως οι βλαβερές επιπτώσεις της κατανάλωσης καπνού στην υγεία δεν φαίνονται άμεσα (δεν είναι οξείες), αλλά απαιτούνται χρόνια έκθεσης στο κάπνισμα, έτσι και στην περίπτωση της αλόγιστης απόρριψης των αποτσίγαρων στο ανοιχτό περιβάλλον οι επιδράσεις στην υγεία εμφανίζονται αργότερα με έμμεσο τρόπο, μέσω της αρνητικής επίδρασης τους σ' αυτό.

Μία άλλη πλευρά της ελεύθερης απόρριψης των αποτσίγαρων είναι ότι βοηθά στη διατήρηση της καπνιστικής συνήθειας και επομένως συμβάλλει έμμεσα στη βλάβη της υγείας καπνιστών και μη καπνιστών.

Τι μπορεί να γίνει;

Το θέμα έχει απασχολήσει από τις αρχές του 21ου αιώνα την επιστημονική κοινότητα, πολιτικούς οργανισμούς και άλλους φορείς.

Παρεμβάσεις που μπορεί να αποδώσουν είναι η ενημέρωση των καπνιστών για το τι επίδραση έχει ένα μικρό αποσιγάρο που απλά πετιέται στο δρόμο ή αφήνεται στην παραλία. Μελέτες έχουν δείξει ότι υπάρχει μεγάλη άγνοια για το μέγεθος του προβλήματος, το οποίο όταν συνειδητοποιηθεί αλλάζει και τη στάση των καπνιστών.

Ως πρόσθετα μέτρα μπορεί να επιλεγούν, η υιοθέτηση ενός συστήματος εγγύησης - επιστροφής χρημάτων για χρησιμοποιημένες γόπες, η συμμετοχή των καπνοβιομηχανιών στα έξοδα για καθαρισμό και αναγραφή προειδοποιήσεων στα πακέτα σχετικά με τις επιδράσεις των απορριμμάτων του τσιγάρου. Ακόμα, η τοποθέτηση υπαίθριων συλλεκτών αποσιγάρων και πλαστικών απορριμμάτων, η πλήρης απαγόρευση του καπνίσματος στις παραλίες και η ύπαρξη ειδικών χώρων καπνίσματος, εξοπλισμένων με ειδικούς συλλεκτές (μπορεί να είναι στο πάνω μέρος της παραλίας), καθώς και η απαγόρευση και της χρήσης πλαστικών και γυάλινων φιαλών.

Σ' αυτό το πλαίσιο καλούνται οι καπνιστές να αποφύγουν το κάπνισμα σε:

- παιδικές χαρές
- πλατείες
- άλση
- δασύλλια
- χώρους άθλησης
- καλοκαιρινά θέατρα και κινηματογράφους
- στάσεις αναμονής για επιβίβαση σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, παραλίες
- να μην πετάνε τα αποσιγάρα σε όλους τους παραπάνω αναφερόμενους χώρους, ούτε στα πεζοδρόμια ή τους δρόμους.

Για όλα τα παραπάνω, καλούμε τις αρμόδιες κρατικές ή δημοτικές αρχές να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να πληροφορήσουν τους συμπολίτες μας, ή να προβούν σε συστάσεις και να οργανώσουν ένα σύγχρονο κανονιστικό πλαίσιο για περιβαλλοντικά και υγειονομικά σωστή συμπεριφορά των λουόμενων και όχι μόνο.

Ευχόμαστε σε όλους τους φίλους αδειούχους καλή ξεκούραση και διασκέδαση, που θα είναι ακόμα καλύτερη αν φροντίσουμε να διατηρήσουμε τις παραλίες και τις θάλασσες καθαρές χωρίς αποσιγάρα και πλαστικά ώστε να μπορούμε να τις απολαύσουμε για τα επόμενα χρόνια εμείς και τα παιδιά μας.